

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ
I-8 У 1023/19
Дана: 15.06.2022.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Стојановић, председника већа, др Мирјане Поповић и Радмиле Симић, чланова већа, са судским саветником Предрагом Батавељићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца АА из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Београд, ради поништаја решења број 01-02/181.6.3 3178/18 од 29.11.2018.године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа, одржаној дана 15.06.2022. године,

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Београд број 01-02/181.6.3 3178/18 од 29.11.2018.године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Оспореним решењем, одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање — Филијала Чачак број 181.7-1 02714/18 од 27.01.2018. године, којим је тужиоцу утврђено право на старосну пензију од 27.10.2017. године у износу од 23.953,28 динара. Навршени пензијски стаж износи 35 година, 3 месеца и 06 дана. Исплата пензије врши се од 27.10.2017.године. Кориснику пензије обуставља се 1/3 пензије док се не намире неуплаћени доспели доприноси који на дан 26.01.2018. године износе 56.656,24 динара.

У тужби поднетој овом суду, тужилац оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да је чињенично стање непотпуно утврђено, те да је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак, јер је спорно одакле дуг од 56.656,24 динара, када је 27.10.2017. године дуг износио 28.328,15 динара и то је у питању камата, јер је главница дуга

плаћена 06.01.2009. године у износу од 30.100,00 динара. С обзиром да је целокупан износ одбијен од пензије и то 1/3 намирења целог износа, по оцени тужиоца, извршена је принудна наплата коју тужени орган не може да врши. Предложио је да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио да се тужба одбије.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања у смислу члана 33. став 2. и став 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), па испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужилац у периоду од 22.08.2003. до 18.02.2005. године био обавезно осигуран на основу члана 15. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, које својство му је утврђено коначним решењем Филијале Чачак бр. 181.5/3-56/2003 од 05.09.2003. године, којим је утврђен допринос за ПИО, као и рок за уплату. У складу са тим решењем истовремено је у матичној евиденцији регистрована пријава на осигурање са 22.08.2003. године и одјава осигурања са 18.02.2005. године. Тужилац је у периоду од 22.08.2003. до 18.02.2005. године био обавезно осигуран и стицањем својства осигураника укључен у систем обавезног осигурања и постао обвезник плаћања доприноса за ПИО у смислу члана 179. Закона о ПИО, односно члан 7. став 1. тачка 14. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, број 84/04...68/14). Према извештају од 26.01.2018. године сачињеном од стране надлежне службе Филијале Чачак, тужилац дугује 56.656,24 динара, због чега је првостепени орган право на старосну пензију утврдио сразмерно периодима осигурања за које је уплаћен допринос уз обуставу 1/3 месечног износа пензије, сходно члану 120. став 1. и 2. закона, због неуплаћених доприноса за период 22.08.2003. до 18.02.2005. године.

Одлучујући о жалби, тужени орган је закључио да је првостепени орган увидом у податке матичне евиденције утврдио да тужилац није уплатио доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за одређене периоде осигурања, због чега је по оцени туженог органа правилно тужиоцу одређена обустава дела месечног износа пензије до измирења неуплаћених доприноса.

Основано се тужбом указује да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, јер је у поступку који је претходио доношењу оспореног решења погрешно примењено материјално право.

Наиме, по оцени Управног суда, у поступку утврђивања права на старосну пензију није могуће утврђивати и својство осигураника, висину неуплаћених доприноса по том основу, начин њиховог намирења и рачун за уплату. Ово стога што је, утврђивање својства осигураника и обавезе плаћања доприноса дозвољено једино у посебном поступку, регулисаном у целости Одлуком о утврђивању својства

осигураника и обавези плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (“Службени гласник РС”, бр.43/2011), донетом од стране Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање дана 24.02.2011. године. Поменутом одлуком је прописано да се њом уређује начин утврђивања својства осигураника и обавеза плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Осигуранику коме се својство осигураника утврђује по истеку рока за подношење пријаве на осигурање, односно за кога пријава на осигурање није поднета, утврђује се обавеза плаћања доприноса (члан 1.). Осигуранику из члана 1. ове одлуке, допринос за пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се према најнижој месечној основици доприноса и стопи доприноса, која важи на дан уплате доприноса, према закону којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање. Обрачун доприноса из става 1. овог члана врши Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање и обавештава осигураника о износу, року и рачуну јавних пригода на који треба да се изврши уплата (члан 2.). Осигуранику за кога је допринос обрачунат и уплаћен у складу са чланом 2. ове одлуке, у матичну евиденцију се као основица осигурања уноси износ од 35% просечне зараде у Републици за годину за коју је извршена уплата доприноса, односно 35% сразмерног износа те зараде ако се уплата доприноса не врши за целу годину (члан 3.). Одредбом члана 4. исте одлуке, који је одлуком Уставног суда број I Уо-279/2016 од 21.12.2017. године, оглашен неуставним, је било прописано да се ова одлука примењује и на осигуранике којима допринос и додатни допринос за пензијско и инвалидско осигурање није утврђен, односно није утврђен и наплаћен у складу са законом.

Према ставу Уставног суда, који је изнет у поменутој одлуци, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање није био овлашћен да својим актом уређује питања утврђивања доприноса ван случајева када утврђује својство осигураника. Ово стога, што се поменутом одлуком, чија уставност и законитост је цењена у поступку пред Уставним судом, уређује начин обрачунавања доприноса ради утврђивања обавезе плаћања доприноса и то у две различите ситуације. Прва је када Фонд уређује својство осигураника по истеку рока за подношење пријаве за осигурање, односно када пријава није поднета, а друга ситуација је када из било ког другог разлога допринос и додатни допринос није утврђен, односно није утврђен и наплаћен у складу са законом. То даље значи да се у другом случају који је био уређен оспореним чланом 4. поменуте одлуке, ради о лицима која су стекла својство осигураника, али им из неког разлога допринос није утврђен, односно утврђен и наплаћен.

Полазећи од нормативних овлашћења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, и то овлашћења да доноси опште правне акте и овлашћења да у управном поступку одлучује о појединачним правима и обавезама, имајући у виду разлоге садржане у образложењу поменуте одлуке Уставног суда према којима Фонд није овлашћен да својим актом уређује питање утврђивања доприноса ван случајева када утврђује својство осигураника, то Управни суд налази да се не могу утврђивати и налагати уплате доприноса решењем којим се истовремено одлучује о признавању права на пензију, уз обуставу 1/3 износа припадајуће пензије.

Како је одредбом члана 60. став 1. Закона о Уставном суду (“Службени гласник РС”, бр.109/2007, 99/2011, 18/2013 (Одлука Уставног суда), 40/2015, 103/2015) прописано да се закони и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено

да нису у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не могу се примењивати на односе који су настали пре дана објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правноснажно решени, то произилази да се члан 4. поменуте Одлуке о утврђивању својства осигураника и обавези плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не може применити у овом случају, јер одлука првостепеног органа није постала правноснажна.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је донео одлуку као у диспозитиву пресуде на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима и вратио је предмет надлежном органу на поновно одлучивање, применом одредбе члана 42. став 1. истог закона, при чему је тужени орган дужан да поступи у свему у складу са правним схватањем и примедбама суда у погледу правилне примене права, сагласно одредби члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ**Дана 15.06.2022.године, I-8 У 1023/19****Записничар**
Предраг Батавељић,с.р.**Председник већа-судија**
Биљана Стојановић, с.р.**За тачност отправака**
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић**ТТ**